

© MARCEL BEKKEN

VLAAMSE VARKENSHOUDERIJ IN MONDIAAL PERSPECTIEF

Dit jaar vond de Interpigbijeenkomst plaats in Groot-Brittannië, het land dat bekend staat voor de baconindustrie. Naar jaarlijkse gewoonte worden tijdens dit congres zowel de technische als de economische kengetallen van het voorgaande jaar kritisch geëvalueerd door de stakeholders van de deelnemende landen. Ook voor 2012 zijn op beide vlakken aanzienlijke verschillen zichtbaar tussen de lidstaten onderling. – *Pieter-Jan Delbeke, landbouwconsulent Boerenbond*

Werking Interpig

Interpig, opgericht in 2003, bestaat hoofdzakelijk uit Europese landen waar de varkenshouderij een aanzienlijk aandeel inneemt van de nationale landbouwproductie. De deelnemende landen zijn: Denemarken, Frankrijk, Duitsland, Oostenrijk, Groot-Brittannië, Ierland, Italië, Nederland, Spanje, Zweden, Tsjechië, Verenigde Staten, Brazilië, Canada en België. Eenmaal per jaar komen de stakeholders van deze landen samen met als doel de kosten en de opbrengsten van de varkensproductie met elkaar te vergelijken. Enkele maanden vooraf worden alle kengetallen opgevraagd die nodig zijn

om een onderbouwde vergelijking tussen de lidstaten mogelijk te maken. Deze gegevens worden centraal verwerkt en in tabellen en grafieken gegoten. Het cijfermateriaal, waaronder alle technische resultaten en variabele kosten die door België worden aangeleverd, wordt samen-

.....
De totale productiekost steeg in 2012 in Vlaanderen naar gemiddeld 1,73 euro per kg koud geslacht.
.....

gesteld uit de bedrijfseconomische boekhoudresultaten van Boerenbond en de afdeling Monitoring en Studie van het departement Landbouw en Visserij (AMS). Hierbij wordt het gewogen gemiddelde genomen uit deze 2 databases. De vaste kosten, zoals investeringen in stallenbouw, worden op nieuwwaarde geschat. Alle vermelde prijzen zijn exclusief btw en omvatten het volledige boekjaar 2012. De beschrijvende lijst van alle parameters en de manier waarop de technische cijfers en kosten worden berekend, moet ervoor zorgen dat de interpretatie en de invulling van het cijfermateriaal analoog gebeurt tussen de lidstaten onderling. Dit vormt

de basis voor een correcte en objectieve vergelijking tussen de lidstaten. Maar het vergelijken van deze informatie blijft toch een bijzonder moeilijke oefening. Zo bezorgt Brazilië bijvoorbeeld jaarlijks 2 reeksen van getallen. De eerste reeks omvat cijfermateriaal van de eerder familiale bedrijven in de regio van Santa Catarina (SC), terwijl de gegevens uit de tweede reeks een weerspiegeling zijn van

de grote integratoren in de regio Mato Grosso (MT). Tijdens het congres in juni werden zowat alle opmerkelijke kengetallen door de desbetreffende lidstaten toegelicht. Dit zorgt vaak voor de nodige discussies en waar nodig worden nog correcties of aanvullingen gedaan. Enkele weken na het congres werd de aangepaste versie aan iedere lidstaat bezorgd. Het is een

onbegonnen taak om alle kengetallen toe te lichten. Tabellen 1 en 2 omvatten het belangrijkste cijfermateriaal om een goed beeld te vormen van de varkensproductie in de ons omringende lidstaten.

Technische resultaten zeugenhouderij

Ten opzichte van de cijfers van 2011 (zie *Management&Techniek* 1 van 11 januari)

Tabel 1 Overzicht van de voornaamste kengetallen (productiejaar 2012) - Bron: Interpig 2013

	Oostenrijk	België	Brazilië (MT)	Brazilië (SC)	Canada	Tsjechië	Denemarken	Frankrijk
Productie-efficiëntie								
Gespeende biggen per zeug per jaar	23,85	25,43	25,13	24,61	23,59	23,19	29,62	26,62
Verkochte slachtvarkens per zeug per jaar	22,90	24,06	23,89	23,59	22,43	21,57	27,78	25,11
Bedrijfsworpindeks	2,29	2,31	2,41	2,31	2,32	2,23	2,27	2,34
Sterfte tot spenen (%)	12,80	11,53	10,86	8,32	15,05	9,01	13,70	13,90
Sterfte in opfokperiode (%)	2,4	2,4	2,0	2,0	2,0	4,2	2,9	2,3
Sterfte in vleesvarkensfase (%)	1,6	3,1	3,0	2,2	3,0	2,9	3,4	3,5
Vervanging zeugen (%)	36	40	45	45	37	27	53	45
Speengewicht (kg)	7,3	7,1	7,0	8,0	6,2	8,8	7,1	6,9
Lactatieperiode (dagen; sinds 2009, voorheen: speentleeftijd)	27,4	23,7	21,0	28,0	21,0	29,6	31,0	23,9
Opleggewicht (kg)	32,00	23,11	22,00	23,00	30,00	32,03	31,50	30,68
Vleesvarkensinformatie								
Daggroei vleesvarkens (g/dag)	790	659	831	820	875	745	905	789
Voerconversie vleesvarkens	2,85	2,93	2,60	2,60	3,00	3,47	2,70	2,81
Periodeuur vleesvarkensfase (dagen)	111	136	109	116	105	107	84	109
Rondes per plaats per jaar, vleesvarkens	3,02	2,56	3,14	2,97	3,37	3,19	4,03	3,15
Levend eindgewicht (kg)	119,6	112,6	112,8	118,1	122,3	111,4	107,2	116,6
Slachtgewicht warm (kg)	95,7	91,7	85,7	89,8	97,8	88,4	81,8	91,5
Slachtgewicht koud (kg)	93,7	89,8	84,0	88,0	96,3	86,7	80,9	89,2
Magervleespercentage (%)	60	63	58	58	60	57	60	61
Magervleesproductie per zeug per jaar (kg)	1297	1370	1158	1198	1296	1068	1357	1357
Componenten in de productie								
Zeugenvoer (kg) per zeug per jaar	1288	1152	1106	1158	1166	1337	1450	1295
Voerverbruik (kg) per grootgebrachte big	46	30	24	24	40	58	43	40
Voerverbruik (kg) vleesvarkensvoer per slachtvarken	251	265	238	249	280	278	206	242

MT = regio Mato Grosso, SC = regio Santa Catarina

Tabel 2 Overzicht van de voornaamste kostenposten (productiejaar 2012) - Bron: Interpig 2013

	Oostenrijk	België	Brazilië (MT)	Brazilië (SC)	Canada	Tsjechië	Denemarken	Frankrijk
Voerprijs zeugenvoer (euro per ton)	306,0	299,0	192,6	253,1	261,0	243,3	268,1	281,3
Voerprijs biggenvoer (euro per ton)	379,0	427,5	445,1	504,1	361,9	385,9	359,8	383,1
Voerprijs vleesvarkensvoer (euro per ton)	290,0	291,4	195,5	295,1	256,2	262,4	277,8	267,9
Voerprijs voerpakket (euro per ton)	294,6	304,9	215,1	304,7	268,5	267,1	282,3	274,3
Arbeidsstarief (euro per uur)	14,5	16,0	4,7	3,5	12,3	5,7	22,2	18,6
Gezondheidskosten (euro) per zeug per jaar (zeug + opfok)	127,2	72,8	63,1	61,9	57,3	185,3	67,6	78,0
Gezondheidskosten (euro) per slachtvarken (vleesvarkensfase)	1,4	1,3	3,6	3,8	0,7	2,6	0,8	0,8
Energiekosten (euro) per zeug per jaar (zeug + opfok)	45,6	72,9	12,5	11,4	45,4	38,2	63,2	49,9
Energiekosten (euro) per slachtvarken (vleesvarkensfase)	2,4	1,1	3,0	0,4	1,5	1,5	1,5	1,2
Aankoopprijs opfokzeug (euro)	309,0	287,4	199,3	173,0	225,0	226,7	201,4	313,2
Investering per zeugenplaats (euro)	3000,0	3000	1096,0	998,0	1170,0	967,0	2352,0	2418,0
Investering per biggenopfokplaats (euro)	280,0	0,0	0,0	0,0	101,0	58,0	242,0	290,0
Investering per vleesvarkensplaats (euro)	5350,0	400,0	134,0	111,0	137,0	326,0	445,0	407,0
Totale kosten (euro/kg koud gewicht)	1,78	1,73	1,17	1,46	1,45	1,86	1,68	1,66

MT = regio Mato Grosso, SC = regio Santa Catarina

steeg het productiegetal van de Vlaamse zeugenstapel maar gering tot 25,43 (+0,3) biggen per zeug per jaar. Dit in tegenstelling tot Duitsland en Denemarken met een gemiddeld productiegetal van respectievelijk 26,58 (+0,88) en 29,62 (+0,82). In Nederland bleef het productiegetal stabiel met 28,33. Biggen worden gemiddeld op een leeftijdsverschil van 10 dagen gespeend. In Vlaanderen bedraagt de ge-

middelde lactatieperiode 23,7 dagen. In de meeste landen worden de biggen op een latere leeftijd gespeend. In Denemarken, Duitsland en Nederland worden de biggen weggenomen van de zeug op een gemiddelde leeftijd van respectievelijk 31, 27 en 25,6 dagen. Dit vertaalt zich niet noodzakelijk in een hoger speengewicht. Zo blijkt dat een Vlaamse zeugenhouder ten opzichte van een Deen gemiddeld één

week vroeger speent, terwijl dit op hetzelfde speengewicht gebeurt. In Duitsland en Nederland bedraagt het gemiddeld speengewicht respectievelijk 7,5 en 7,6 kg. Er is ook een opmerkelijk verschil in percentage biggensterfte tot en met spenen met een gemiddelde van 11,53% uitval in Vlaanderen in vergelijking met Denemarken, Frankrijk en Duitsland met respectievelijk 13,7, 13,9 en 14,6% biggensterfte. Terwijl dit in Zweden 18% en in Canada zelfs 20% bedroeg in 2012.

Technische resultaten afmestfase

Het overgangsgewicht van big naar vleesvarkens wordt gedefinieerd als het opleggewicht. Dit kan sterk schommelen tussen de landen onderling. Hier moet men dan ook de nodige aandacht aan besteden bij het vergelijken van de afmestresultaten.

Dit jaar vond de Interpigbijeenkomst plaats in Groot-Brittannië, het land dat bekend staat voor de baconindustrie.

De dagelijkse groei bij de vleesvarkens bedroeg in Vlaanderen gemiddeld 659 g per dag, in vergelijking met Nederland (795 g/dag), Groot-Brittannië (822 g/dag), Brazilië (820 tot 831 g/dag). Als koploper zagen we Denemarken waar gemiddeld een dagelijkse groei van 905 g wordt gegenereerd tijdens de afmestfase. Gezien de trage groei heeft België de op één na langste afmestduur en bijgevolg een laag aantal afmesttrondes per jaar. Nederland en Brazilië haalden in 2012 allebei een voederconversie van gemiddeld 2,6. Terwijl dit in Denemarken, Duitsland en België respectievelijk 2,70, 2,85 en 2,93 bedroeg. Bij deze vergelijking moet er naast het opleggewicht, wat sterk kan schommelen, ook rekening worden gehouden met het aflevergewicht van de vleesvarkens. In België werd in 2012

Duitsland	Groot-Brittannië	Ierland	Italië	Nederland	Spanje	Zweden	VS	Gemiddelde
26,58	22,80	25,68	24,28	28,33	24,77	23,81	24,94	25,8
25,11	21,69	24,44	23,46	27,05	22,95	22,94	22,79	24,4
2,34	2,26	2,30	2,25	2,36	2,35	2,20	2,37	2,3
14,60	12,68	11,10	10,15	13,00	11,90	18,00	10,70	12,3
3,0	2,5	2,6	2,8	2,2	3,4	2,0	3,8	2,6
2,6	2,5	2,3	0,7	2,4	4,1	1,7	5,0	2,8
39	52	57	33	43	46	54%	45%	44,2
7,5	7,3	6,7	7,6	7,6	5,9	10,2	6,0	7,3
27,0	26,5	29,0	27,2	25,6	23,0	33,3	20	26,1
29,50	35,87	37,90	35,00	24,70	18,00	31,00	17,70	28,7
780	822	838	640	795	689	913	780	801,7
2,85	2,72	2,82	3,68	2,60	2,61	2,82	2,80	2,8
117	81	79	204	115	131	97	136	112,5
2,94	4,13	4,37	1,73	2,98	2,65	3,26	2,55	3,2
120,9	102,7	104,5	165,5	116,4	108,0	119,4	123,8	117,0
95,6	80,3	79,5	130,1	92,5	82,6	90,9	93,5	91,2
93,7	78,7	77,9	127,2	91,1	81,2	89,1	91,6	89,4
57	62	58	47	58	59	58	56	59
1348	1050	1108	1402	1432	1090	1190	1169	1269,9
1304	1253	1289	1220	1218	1139	1472	1202	1274,2
41	37	51	56	28	20	43	18	38,6
244	263	183	189	240	239	251	302	255,4

Duitsland	Groot-Brittannië	Ierland	Italië	Nederland	Spanje	Zweden	VS	Gemiddelde
302,6	293,5	303,3	280,0	294,8	276,9	300,6	238,7	274,6
389,0	388,7	415,4	381,0	414,3	457,5	406,8	292,9	396,1
289,2	329,1	302,3	281,0	289,5	299,2	286,2	236,6	277,3
302,0	332,5	324,4	288,6	301,7	306,4	287,0	239,7	285,8
16,6	13,5	12,0	13,7	21,6	13,5	21,8	22,0	15,2
123,6	44,9	99,5	85,5	66,6	84,0	63,2	31,0	81,5
1,1	1,5	1,0	2,7	0,9	1,8	0,2	1,4	1,5
75,7	21,6	63,7	93,5	57,3	60,7	70,1	39,5	52,4
2,3	1,2	0,7	4,4	1,9	1,0	2,0	0,6	1,6
308,3	240,4	190,0	243,0	282,8	245,5	298,7	120,3	243,7
2682,0	1880,0	1380,0	2450,0	1861,0	1250,0	4361,0	1157,0	2044,0
271,0	182,0	200,0	0,0	195,0	140,0	452,0	115,0	169,9
421,0	317,0	240,0	433,0	425,0	200,0	747,0	178,0	350,4
1,82	1,91	1,84	1,98	1,68	1,64	2,14	1,40	

gemiddeld geslacht op 112,6 kg terwijl in Groot-Brittannië vleesvarkens gemiddeld worden afgeleverd op een eindgewicht dat 10 kg lager ligt. In Italië bedraagt het aftevergewicht gemiddeld 165 kg, voornamelijk door de parmahamproductie. Alle foktechnische resultaten in rekening genomen en dit gekoppeld aan het slachtgewicht, het slachtrendement, het vleespercentage ... bekomt men een cijfer dat de magervleesproductie per zeug op jaarbasis weergeeft. Nederland scoort hierbij al meerdere jaren op rij het hoogst met respectievelijk 1432 kg. Voor België bedraagt dit 1370 kg. Deze hoge scores zijn vooral te danken aan het slachtrendement en de hoge bevelesheid, waarbij Vlaanderen met een gemiddelde van 63% het hoogst scoort. In vergelijking met de buurlanden worden zeugen in België, met een voederconsumptie van 1152 kg op jaarbasis, scherp gevoerd. Dit in tegenstelling tot een hoger voeder-

verbruik bij de vleesvarkens van gemiddeld 265 kg voeder. In Nederland bedroeg dit, met een gelijkaardig aantal kilo's vleesaanzet, slechts 239 kg. In Denemarken ligt het gemiddeld voederconsumptie bij de zeugen beduidend hoger. Weliswaar met een productiegetal dat gemiddeld 4,2 biggen per zeug jaar hoger ligt, wordt op jaarbasis per zeug gemiddeld 1450 kg voeder opgenomen.

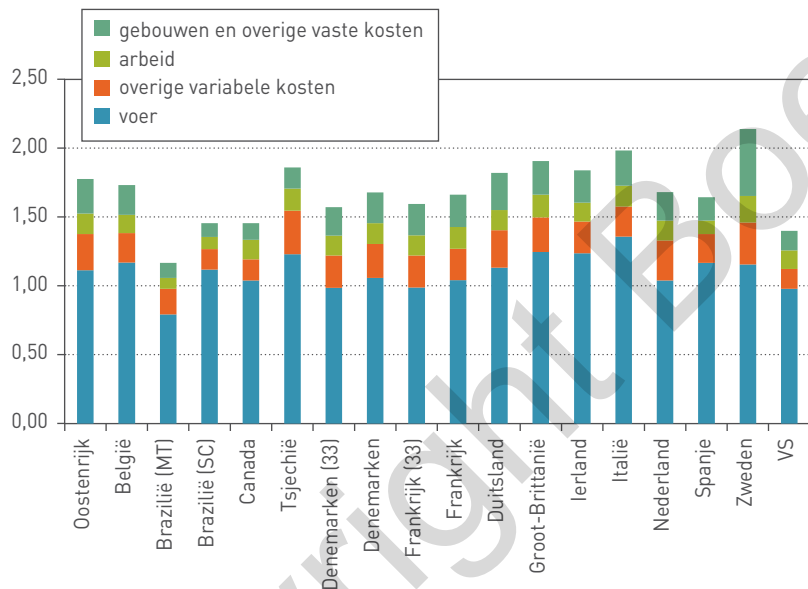
Kostenstructuur

Tabel 2 geeft een weergave van de grootste productiekosten. De prijs per ton kan tussen de verschillende landen en per diercategorie sterk variëren. De term voederpakket per ton staat voor de prijs van elke voedersoort proportioneel in totaliteit. In Nederland, Duitsland, België en Spanje was dit vrij gelijk met een gemiddelde van ongeveer 303 euro per ton. Dit in tegenstelling tot Denemarken en Frankrijk waar dit een stuk lager ligt

met respectievelijk 282 en 274 euro per ton. Er is echter ook een groot verschil in voederpakket per ton waar te nemen binnen Brazilië zelf. Afhankelijk van de regio bedraagt dit voor Mato Grosso 215 euro per ton, terwijl dit voor de regio Santa Catarina gemiddeld 304 euro per ton bedraagt. Interne logistieke problemen zorgen voor een vertraging in de aanvoer van grondstoffen zoals soja. Er is ook een grote variatie waar te nemen in de gezondheidskosten per zeug op jaarbasis. Voor België bedroeg dit gemiddeld 72,8 euro per jaar, wat vergelijkbaar is met de ons omringende landen. Dit in tegenstelling tot Duitsland, waar de gemiddelde gezondheidskost 123 euro per zeug per jaar bedroeg. Het gemiddelde aankoopbedrag van opfokzeugen was in België 287 euro per zeug, vergelijkbaar met Nederland. In Denemarken bedroeg dit gemiddeld 201 euro. In Duitsland en Frankrijk werd respectievelijk 308 en 313 euro betaald bij de aankoop van jonge zeugen.

De totale productiekost steeg in Vlaanderen met 0,12 euro per kg koud geslacht in 2012 naar gemiddeld 1,73 euro. Deze stijging in productiekosten is ook in Nederland, Duitsland, Frankrijk en Denemarken waar te nemen met gemiddelde productiekosten van respectievelijk 1,68; 1,82; 1,66 en 1,68 euro per kg koud geslacht. De samenstelling van de productiekosten wordt weergegeven in figuur 1, waarbij de stijging in hoofdzaak kan worden toegewezen aan de sterke stijging van de voederprijzen.

Rendementen kunnen op tal van manieren worden berekend en weergegeven. Het is en blijft echter een moeilijk gegeven om kosten, opbrengsten en rendementen tussen landen, maar ook tussen bedrijven onderling te vergelijken. Tal van al dan niet-gekende factoren kunnen hierop een invloed uitoefenen. ■

Figuur 1 Vergelijking van de productiekosten in 2012 (euro/kg geslacht) - Bron: Interpig 2013